

Laatineet: Milja Ahtosalo-Louhiranta ja Lari Kotilainen

ITSEHILLINTÄÄ JÄ YHTEISTYÖTÄ

ANKALLISAKATEMIA

II

TEHTÄVÄPAKETTI 1/6

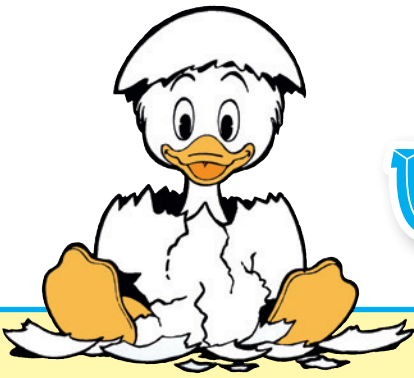
Opettajalle ohjeeksi:

Yhden osion tekemiseen ja tarkastamiseen
voi varata ainakin yhden oppitunnin.

Toiminnalliset tehtävät on merkitty Liikkeelle!-logolla.
Niiden toteuttaminen vie enemmän aikaa ja voi vaatia
esimerkiksi tiedonhakua tai suunnittelua.

AKU ANKKA

UNTUVIKOT

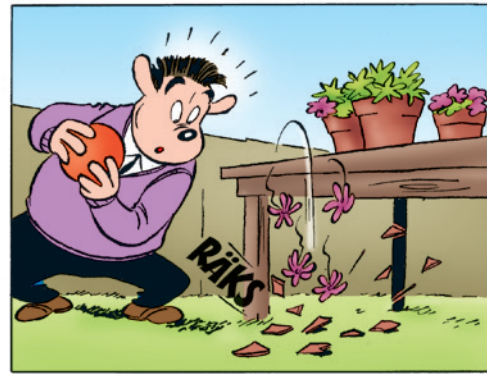
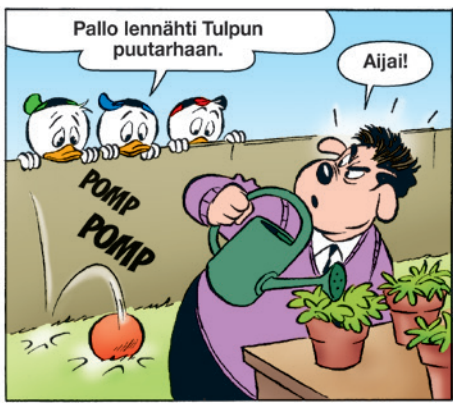
Lue tarina *Korvaus*

https://lataamo.akuankka.fi/lue/bea5903362c5ca71ffc7217b07741fa6?ref=-search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none ja tee tehtävät 1–3.

1. Tutustu tarinaan

- a) Mitä tarinassa tapahtuu?
Kirjoita kuvan alle.
Valitse lause laatikosta.

*Naapuri rikkoo kukkaruukun.
Pallo lentää naapurin pihaan.
Pojat ostavat uuden pallon.
Naapuri vaatii uuden kukkaruukun.*

Herra Tulppu eli naapuri

b) Yhdistä sanat oikeisiin hahmoihin.

epäystävällinen

rehellinen

epäreilu

ystävällinen

Tupu, Hupu ja Lupu

2. Täydennä ristikko

Pystysuoraan: Pahoittelijan tärkeä sana.

1. _____ lentää liian kauas.

1.

2. Viereisessä talossa asuu _____.

2.

3. Tulppu _____ kasveja, kun pallo lentää hänen puutarhaansa.

3.

4. Nimitys, jolla Tulppu kutsuu poikia.

4.

5. Ruukku ja pallo maksavat kumpikin kaksi _____.

5.

6. Pallon lennättää aidan yli Lupun kova _____.

6.

7. Esine, josta pojat saavat rahat.

7.

8. Tulpun kukkaruukku menee _____.

8.

3.

Harjoittele pahoittelemaan

a) Välillä kaikki tekevät jotakin hölmöä, joskus vahingossa ja joskus tahallaan.

Mieti parin kanssa kolme erilaista hölmöä tekoa, joita ei kannattaisi tehdä.
Kirjoitkaa ne viivoille.

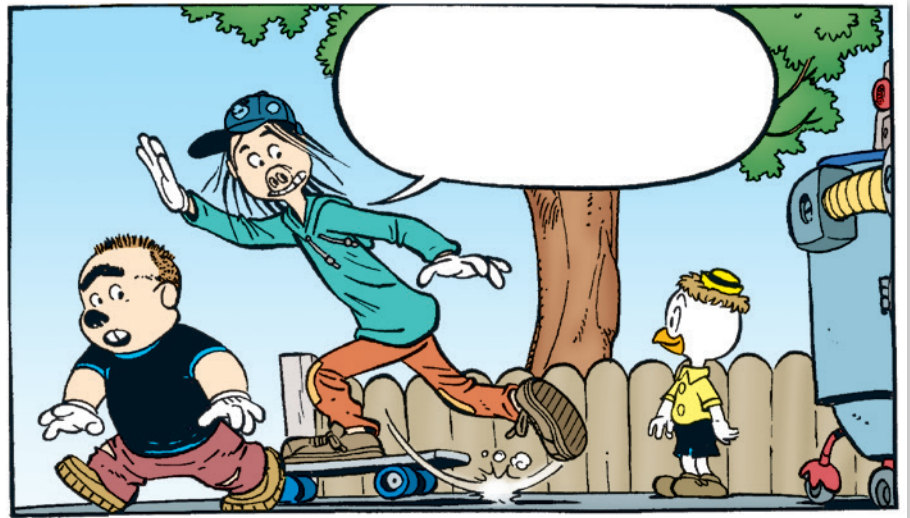
1.

2.

3.

b) Jos sattuu tekemään jotain tyhmää, sitä pitää pyytää anteeksi. Valitse edellä olevista teoista yksi.

Kirjoita puhekuplaan pahoittelu, josta selviää, mitä olet tehnyt ja miksi teit niin.
Aloita sanalla anteeksi.

c) Tehkää pieni näytelmä, jossa joudutte pahoittelemaan jotakin. Keksikää itse, mitä tapahtuu ensin, miten pahoittelette ja mitä sitten tapahtuu.

NUORISO

Lue tarina *Kovat konstit*

https://lataamo.akuankka.fi/lue/4da3e06637cb7358df93be7d3d63d422?ref=-search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none&
ja tee tehtävät 1–2.

1.

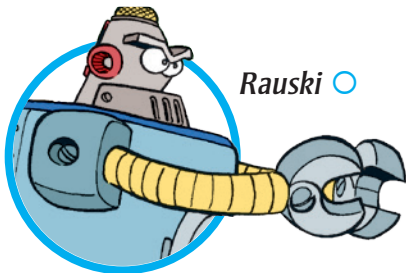
Sukella tarinaan

a) Yhdistä hahmo ja kuvaus.

Pelle

aiheuttaa ongelmia.

Rauski

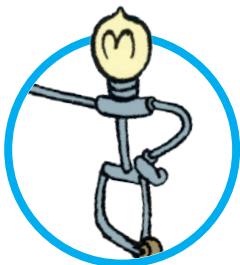
keksii ongelmaan ratkaisun,
joka ei kuitenkaan toimi.

Pökä

jähmettyy ratkaistessaan
ongelmaa.

ratkaisee ongelman.

Pikku apulainen

b) Mitä tarinassa tapahtuu? Täydennä lauseet.
Käytä apuna laatikon sanoja.

kiusaavat

uima-allas

tiehensä

vesipyssyllä

robotin

pelkää

kärähtää

pikkulinnut

lätäkköön

kirjat

Pelle _____ Pökää ja tämän kavereita, sillä he

_____ Pelleä. Pelle onkin oikeassa: Pökä kamppaa

Pellen _____ ja kaataa Pellen _____ laukusta maahan.

Sisuuntunut Pelle rakentaa Rauski-nimisen _____, mutta

sekään ei toimi. Pökä ampuu Rauskia _____, ja Rauski

_____. Silloin apuun tulee Pikku apulainen mukanaan

koulutetut _____. Ne ajavat Pökän _____.

Lopussa Rauskista tehdään lintujen _____.

2.

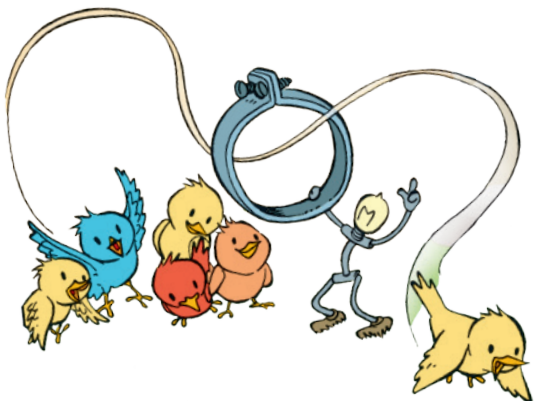
Puutu kiusaamiseen

a) Pikkulinnut pelastavat Pellen kiusaajien kynsistä. Tosielämässä pikkulinnuista ei ehkä ole auttajiksi. Keksi yksin tai parin kanssa kolme ajatusta, miten kiusaamisen saisi loppumaan tai miten kiusaajista voisi päästä eroon.

1.

2.

3.

b) Kerätkää opettajan johdolla taululle keksimänne tavat päästä eroon kiusaajista. Äänestäkää niistä koko luokan mielestä parhaat kolme tapaa.

Lue tarina *Kohtelias kaupustelija*

https://lataamo.akuankka.fi/lue/910165a97f9bca56f28e4a804b3b77d5?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none
ja tee tehtävä 3.

3.

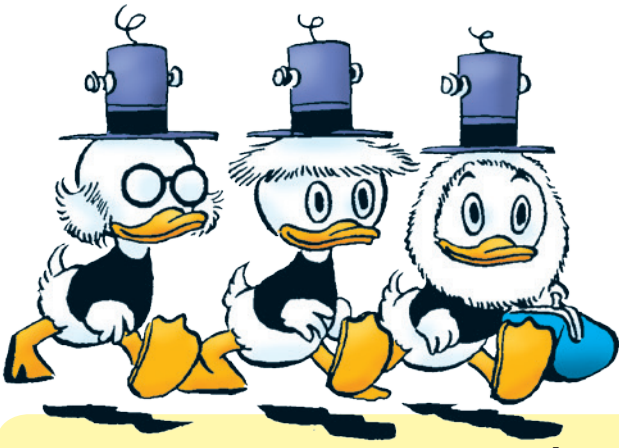
Ryhdy myyntitykiksi

a) Aku yrittää kaupustella Tulpulle mustekynää, mutta yrityksellä on surkea loppu. Kenties Aku asetti sanansa väärin? Pohtikaa pareittain, mikä Akun myyntipuheessa meni pieleen.

b) Valitkaa pareittain tuote, jonka itse haluaisitte myydä herra Tulpulle. Keksikää tuotteelle hyvä myyntipuhe ja kirjoittakaa se oheiseen puhekuplaan.

HARMAA- HAPSET

Lue tarina *Mallinaapuri*

https://lataamo.akuankka.fi/lue/04e58895b9b1f9dab63c7bb2931e2171?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none
ja tee tehtävät 1–2.

1.

Tutustu tarinaan

Mikä rooli tarinassa on seuraavilla asioilla ja esineillä? Selitä lyhyesti.

A. kännykkä _____

B. teen juonti _____

C. roskat _____

D. musiikki _____

2.

Koettele hermojasi

a) lines yrittää olla tyyni, mutta herra Tulpun veljentytär Terttu ajaa hänet hulluuden partaalle. Mikä sinusta olisi erityisen ärsyttävää?

Lue viereiset ärsytyksen aiheet ja kirjoita tyhjille viivoille kaksi lisä-ärsytystä. Sen jälkeen laita ne ärsyttävyyssjärjestykseen niin, että 1 = eniten ärsyttävä ja 7 = vähiten ärsyttävä.

Kovaääninen musiikki

Pahanmakuinen ruoka

Sotkuinen huone

Kovaa ajavat autoilijat

Liian vaikeat kotitehtävät

b) Keskustelkaa luokassa opettajan johdolla, mikä on kenenkin mielestä vähiten ja eniten ärsyttävää.

c) lines yrittää lepuuttaa hermojaan lukemalla kirjaa ja juomalla teetä. Miten sinä yrität rauhoittua, jos jokin hermostuttaa tai ärsyttää? Kerro kaksi asiaa.

1.

2.

Lue tarina *Kohteliaat kipparit*

https://lataamo.akuankka.fi/lue/1afabd68234305f2d6dfd263d1c12e09?ref=search&utm_source=lataamo_web&utm_medium=referral&utm_campaign=none ja tee tehtävä 3.

3.

Tutustu merikarhun elämään

a) Mikä lauseissa on pielessä? Yliviivaa väärä sana ja kirjoita oikea viivalle.

Tulppu ja Aku ostavat purjeveneen.

Aku ja Tulppu ovat alusta asti sopuisia.

He rikkovat pian lähdön jälkeen veneen ruorin.

Lapset rakentavat uuden vedestä, sokerista ja paperiliittimestä.

Eväskori unohtuu kauppaan.

Onneksi Aku onkii ruoaksi kalan.

Vene törmää ja juuttuu valaaseen. Sää muuttuu aurinkoiseksi. Lopulta päästään turvallisesti perille Hanhivaaraan.

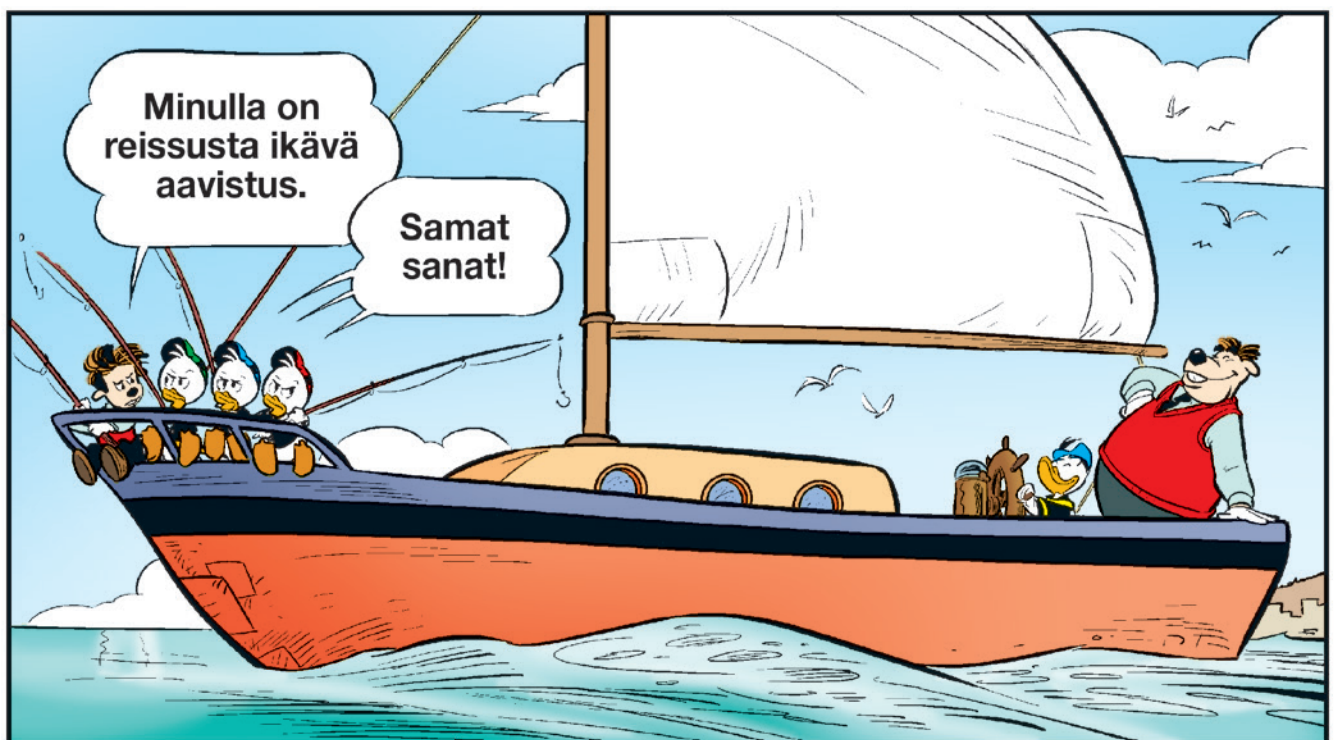

b) Pienessä purjeverneessä yhteistyö on rautaa. Silloin on tärkeää, että yksi on kapteeni ja muut apulaisia eli gasteja. Selvitä kapteenin ja gastein roolit ja yhdistä ne oikeisiin tehtäviin.

- kapteeni
- toteuttaa käskyjä
 - on vastuussa turvallisuudesta
 - päättää, mitä tehdään
- gasti
- ohjaa ja antaa käskyjä
 - säätää purjeita

c) Esittäkää pantomiinina purjehdusta myrskyssä. Yksi esittää kapteenia ja muut gasteja. Sujuuko kapteenin ja gastein yhteistyö, vai onko veneessä eripuraista sakkia? Katsojat saavat lopuksi arvata, kuka esitti kapteenia ja ketkä gasteja.

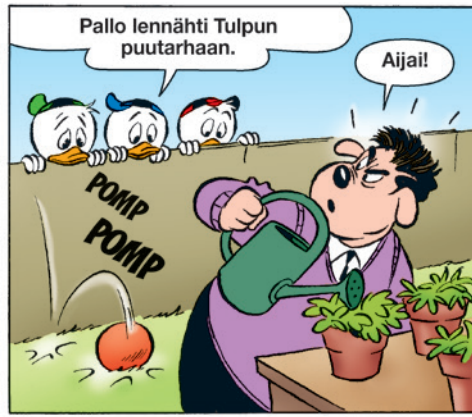

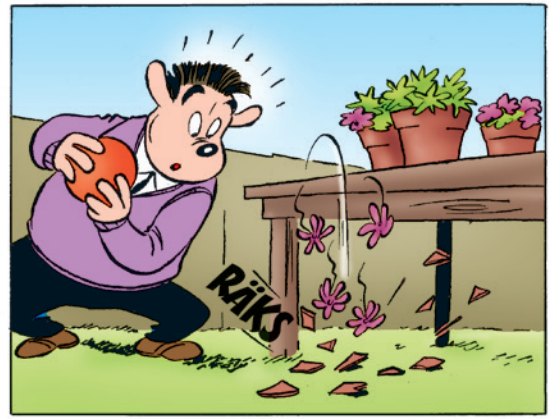
VASTAUKSET

UNTUVIKOT

Tehtävä 1a)

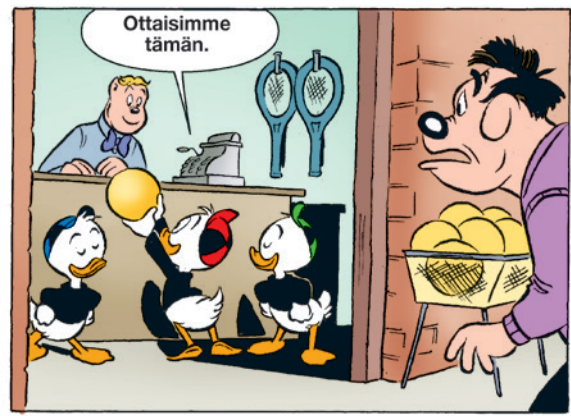
Pallo lentää naapurin pihaan.

Naapuri rikkoo kukkaruukun.

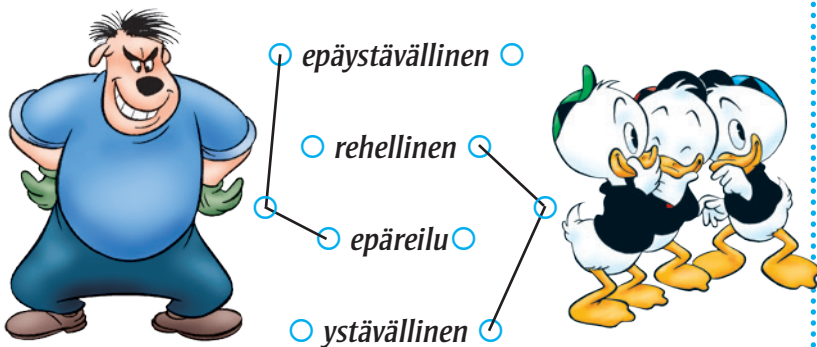

Naapuri vaatii uuden kukkaruukun.

Pojat ostavat uuden pallon.

Tehtävä 1b)

Herra Tulppu eli naapuri

Tupu, Hupu ja Lupu

Tehtävä 2

- ↓
1. p A I l o
 2. N a a p u r i
 3. k a s T e l e e
 4. v E k a r a t
 5. E u r o a
 6. p o t K u
 7. s ä ä S t ö p o s s u
 8. r I k k i

VASTAUKSET

NUORISO

Tehtävä 1a)

Pelle – keksii ongelmaan ratkaisun, joka ei kuitenkaan toimi.
Pikku apulainen – ratkaisee ongelman.
Pökä – aiheuttaa ongelmat.
Rauski – jähmettyy ratkaistessaan ongelmaa.

Tehtävä 1b)

Pelle pelkää Pökää ja tämän kavereita, sillä he kiusaavat Pelleä. Pelle onkin oikeassa: Pökä kamppaa Pellen lätäkköön ja kaataa Pellen kirjat laukusta maahan. Sisuuntunut Pelle rakentaa Rauski-nimisen robotin, mutta sekään ei toimi. Pökä ampuu Rauskia vesipyssyllä, ja Rauski kärähtää. Silloin apuun tulee Pikku apulainen mukanaan koulutetut pikkulinnut. Ne ajavat Pökän tiheensä. Lopussa Rauskista tehdään lintujen uima-allas.

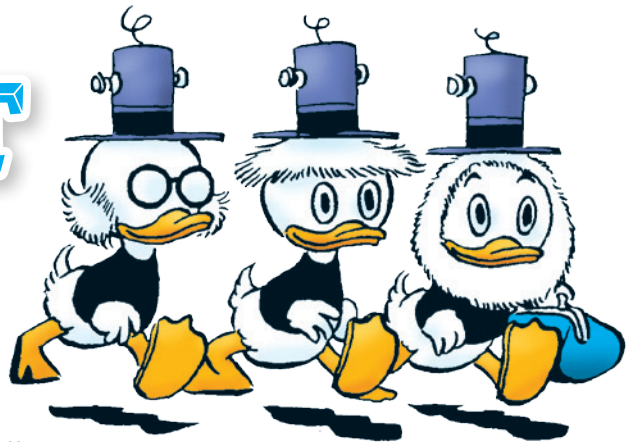
VASTAUKSET

HARMAAHAPSET

Tehtävä 1:

Esimerkiksi:

- A.** kännykkä – Aku ei vastaa lineksen puheluihin kalareissullaan.
- B.** teen juonti – lines haluaisi juoda rauhassa teetä ja tarjoaa sitä myös Tertulle.
- C.** roskat – Terttu siirtää Tulpun pihalla olevat roskat lineksen päänvaivaksi.
- D.** musiikki – lines ei saa nukkua Tertun soittaman kovaäänisen musiikin takia. Lines yrittää rauhoittua rauhallista musiikkia kuuntelemalla.

Tehtävä 3a)

Tulppu ja Aku ostavat purjeveeneen.
Aku ja Tulppu ovat alusta asti sopuisia.
He rikkovat pian lähdön jälkeen veneen ruorin.
Lapset rakentavat uuden vedestä, sokerista
ja paperiliittimestä.
Eväskori unohtuu kauppaan.
Onneksi Aku onkii ruoaksi kalan.
Vene törmää ja juuttuu valaaseen.
Sää muuttuu aurinkoiseksi.
Lopulta päästään turvallisesti perille
Hanhivaaraan.

vuokraavat
riitaisia
kompassin
korkista

laiturille
Lupu/ankanpoika
hiekkasärkkään
myrskyiseksi

Ankkalinnan

Tehtävä 3b)

Gasti toteuttaa käskyjä.
Kapteeni on vastuussa turvallisuudesta.
Kapteeni päättää, mitä tehdään.
Kapteeni ohjaa ja antaa käskyjä.
Gasti säätää purjeita.